

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117218790
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117218790.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu M. S. O., X., so sídlom N. XX, XXX XX H., Y.: XX XXX XXX, proti žalovanému O. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. B. XXXX/X, XXX XX M., o zaplatenie 1.270,90 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 25Csp/178/2017-302 zo dňa 31. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v časti zamietnutia úroku vo výške 28% p.a. a v súvisiacom výroku III. o trovách konania.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 222,48 Eur, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

II. v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietla ,

III. náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 54 ods. 1, § 53, § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účinného v čase uzatvorenia zmluvy, § 708 ods. 1, 2, § 710, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, § 2 písm. f), § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Uznesením č.k. 5Co/112/2018-282 zo dňa 16.05.2019 Krajský súd v Prešove ako odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie správne posúdil predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako vzťah spotrebiteľský a správne na tento vzťah použil aj ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, ktoré majú ako lex specialis prednosť pred ustanoveniami iných zákonov. Ďalej uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bola tiež uzatvorená zmluva o povolenom prečerpaní, na základe ktorej bolo žalovanému zriadené povolené prečerpanie vo výške 600,- Eur. Sumu čerpaných peňažných prostriedkov sa žalovaný ako klient zaviazal splácať priebežne spolu s úrokmi. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaný čerpanú sumu povoleného prečerpania je povinný vrátiť žalobcovi. Z obsahu spisu vyplynulo, že posledná kreditná položka žalovaného bola uskutočnená dňa 22.04.2014, teda ku dňu 30.04.2014 bol zostatok žalovaného na účte vo výške -222,48 Eur. Po uvedenom dátume, žalobca už len ďalej účtoval ďalšie poplatky, čím

sa dlh zbytočne navyšoval až na žalobnú sumu, teda žalobcom požadované zaplatenie sumy nad sumu 222,48 Eur nebolo dôvodné a odvolací súd v tomto smere stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nekalom konaní žalobcu, ktoré je tiež v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na uvedené potom súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, preto zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu prvej inštancie bolo tak zaoberať sa znova žalovanou sumou do výšky 222,48 Eur, ako aj oprávnenosťou žalobcom požadovanej výšky úroku vo výške 28% ročne.

4. V zmysle pokynu odvolacieho súdu a z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie po zrušení veci a vrátení na ďalšie konanie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že strany konania uzatvorili zmluvu o bežnom účte v zmysle § 708 Obchodného zákonníka a súčasne uzatvorili aj zmluvu o vydaní a používaní platobnej karty B.. Hoci sa žalovaný zaviazal mať dostatok finančných prostriedkov na účte, neurobil tak a s peňažnými prostriedkami nakladal nad rámec aktuálneho zostatku na svojom bežnom účte, čím sa dostal do nepovoleného prečerpania. Vzhľadom na právny názor odvolacieho súdu, že zostatok na účte žalovaného ku dňu 30.04.2014 bol vo výške -222,48 Eur a po uvedenom dátume žalobca ďalej účtoval ďalšie poplatky, čím sa dlh zbytočne navyšoval nad žalovanú sumu, teda nad sumu 222,48 Eur žalobcom požadované zaplatenie sumy nebolo dôvodné, súd teda priznal žalobcovi sumu 222,48 Eur ako sumu skutočného prečerpania, ktoré spôsobil žalovaný. V ostatnom, čo do žalovanej istiny súd žalobu zamietol s poukazom na názor krajského súdu. Vo vzťahu k žalovaným úrokom vo výške 28% zistil, že žalobca svoj nárok opiera o ust. VOP 3.12., ktoré však bolo opakovane určené za neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že žalobca účtovaním poplatkov za poskytovaný balík služieb a poplatkov vytvára nepovolený debetný zostatok na bežnom účte, ktorý úrokuje vysokým úrokom a takáto zmluvná podmienka je v neprospech klienta, hrubo nerovnovážna, a preto neplatná, a to aj napriek tomu, že v § 53 Občianskeho zákonníka uvedená nebola, keďže tam je uvedený len demonštratívny výpočet. V tomto smere poukázal aj na rozsudky Okresného súdu v Prešove a Krajského súdu v Prešove v obdobných veciach. Vzhľadom na uvedené ustanovenie, žalobca nemôže žiadať od žalovaného úrok z nepovoleného prečerpania, keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto aj v tejto časti žalobu zamietol.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný bol v konaní úspešný vo väčšom rozsahu ako žalobca, ale keďže mu však žiadne trovy konania nevznikli, súd nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnej zo strán.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v rozsahu zamietnutia žaloby v časti úroku 28% p.a.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f), h) zákona č. 169/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). K nároku na úrok 28% ročne uviedol, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa spravuje okrem zmluvy o bežnom účte a súvisiacej zmluvnej dokumentácie a zmluvy o poskytnutí povoleného prečerpania aj ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z., konkrétne ustanoveniami o prekročení. Poukázal na to, že ako banka zverejňuje VOP, Sadzobník poplatkov ako i výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na svojej web stránke, ako aj na každom obchodnom mieste, pričom okrem uvedeného bol žalovaný o svojom prekročení na účte informovaný aj výpismi z účtu a informáciou v internetbankingu. Mal za to, že svoju informačnú povinnosť, ktorou zákon podmieňuje možnosť uplatnenia úroku z prekročenia nepochybne splnil. Poukázal na znenie § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., na základe čoho mal za to, že v danom prípade sa nejedná o špecifickú zmluvnú podmienku alebo princíp zavedený žalobcom, nakoľko sa opiera o právnu úpravu citovanú vyššie, a preto nie je daná ani jej neprijateľnosť. Vychádzajúc zo zásad prezumpcie znalosti zákona je potom logické, že sa rozhodol upraviť v obchodných podmienkach ustanovenia týkajúce sa zmluvného úroku pri nepovolenom debete, čo najbližšie zákonnej úprave. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach. Osobitne k primeranosti výšky úrokovej sadzby uviedol, že sa jedná o úrok na bežnom účte, t.j. úrok, ktorý nebol dohodnutý zmluvne a dlžník ho teda čerpá bez zmluvného titulu, pričom k otázke primeranosti poukázal na právnu úpravu Občianskeho zákonníka, vyhlášky 87/1995 Z. z., ako aj na rozhodnutia iných súdov v tejto veci, preto mal za to, že dôvod na nepriznanie úrokov vo výške 28% nie je daný. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby mu priznal náhradu trov konania.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd má za to, že k naplneniu tejto odvolacej námietky nedošlo.

12. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. Z obsahu podaného odvolania žalobcu vyplýva, že tento napadol výrok II. o zamietnutí žaloby, avšak len v časti zamietnutia úroku vo výške 28% ročne, preto sa odvolací súd v odvolacom konaní zaoberal len tým, či zo strany súdu prvej inštancie bolo v tomto rozsahu rozhodnuté správne.

15. Ako uviedol už súd prvej inštancie v Úrokových sadzbách produktov predložených žalobcom je uvedená výška úrokovej sadzby pri nepovolenom prečerpaní účtu 28 %. Z bodu 3.12 VOP ďalej vyplýva, že nepovolené prečerpanie sa považuje za porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nepovolené prečerpanie predstavuje porušenie povinnosti klienta, s ktorým sa spájajú sankcie, a to úrok z nepovoleného prečerpania a zmluvná pokuta.

16. Ročný úrok dosahujúci úroveň 28% podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch (12 %), čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je preto potrebné považovať dohodu o výške ročného úroku v miere 28 % za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedené potvrdili sudy pri svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.09.2011, sp. zn. 3Co/3/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.08.2014, sp. zn. 10Co/325/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09.11.2010, sp. zn. 17Co/313/2010). Nemecký BGH v rozsudku z 13.03.1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 01.04.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18%, a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom. Zároveň je potrebné uviesť, že úrok vo výške 28% ročne v danom prípade predstavuje sankciu za porušenie povinnosti spotrebiteľa. Dojednanie o takomto neúmerne vysokom plnení za stavu, že nepovolené prečerpanie je zo strany dodávateľa možné zároveň postihnúť aj ďalšou sankciou, a to zmluvnou pokutou, nepochybne spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje jeho neprijateľnosť, neplatnosť v zmysle, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Nakoľko je dojednanie o výške úroku v celom rozsahu neprijateľné, nemožno ho ďalej ani moderovať. V tomto smere odvolací súd poukazuje tiež na rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 15.10.2015, č. k. 9C/113/2015-51 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.11.2016, č. k. 21Co/10/2016-72, v ktorom súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 všeobecných obchodných podmienok žalobcu je pre svoju neprijateľnosť (pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu) neplatná.

17. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne rozhodol, pokiaľ nepriznal žalobcovi uplatnený nárok na úrok vo výške 28% ročne (p.a.), pretože ho považoval za neprijateľný. V súvislosti s uplatneným nárokom žalobca poukazuje predovšetkým na príslušné články všeobecných obchodných podmienok, ktoré majú byť súčasťou zmlúv uzavretých medzi bankou a klientom a tvoria časť ich obsahu. Samotná zmluva však neupravuje konkrétne, aké odplaty za služby by bol a za akých podmienok žalovaný povinný platiť, táto len odkazuje na sadzobník poplatkov a všeobecné obchodné podmienky. Úrokové sadzby produktov, sadzobník a ani VOP tak neboli individuálne dojednané medzi stranami sporu.

18. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

19. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v časti zamietnutia úroku vo výške 28% p.a. a v súvisiacom výroku III. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

20. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešným bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).